خراسان روزنامه صبح ایران
شنبه ۹ آبان ۱۳۹۴ . ۱۷ محرم ۱۴۳۷ . شماره ۱۹۱۰۷

ایران و ۳ کشور دیگر با روسیه مواد غذایی تهاتر می کنند

برای حذف سلطه دلار، ایران و ۳ کشور ترکیه، هند و چین با روسیه مواد غذایی تهاتر می کنند. به گزارش فارس به نقل از اسپوتنیک، الکسی الکسینکو ناظر کشاورزی روسیه اعلام کرد ایران، ترکیه، هند و چین، تهاتر مواد غذایی با روسیه را با هدف حذف دلار از مبادلاتشان پیشنهاد داده‌اند. پوتین رئیس جمهور روسیه چندی پیش گفته بود: مسکو به سلطه دلار پایان خواهد داد و مبادلات خود را با دیگر ارزها انجام می‌دهد.

تحلیل هفتگی ارز و طلا

کاهش اونس طلا تحت تاثیر نشست آتی فدرال رزرو

محمد حقگو- نرخ اونس در هفته گذشته تحت تاثیر نشست بانک مرکزی آمریکا قرار گرفت و حدود ۱۵ دلار نسبت به جمعه دو هفته قبل کاهش یافت. در این راستا، بیانیه نشست هفته گذشته بانک مرکزی آمریکا به طور مستقیم به افزایش احتمالی نرخ‌های بهره در نشست آتی این بانک در ماه دسامبر (آذرماه) اشاره کرده است. این مسئله بر خلاف پیش بینی های قبلی سرمایه گذاران جهانی بود. چرا که تصور می شد با توجه به مشکلات اقتصادی جهان و تاثیر آن بر اقتصاد آمریکا، احتمالاً فدرال رزرو تصمیم گیری برای افزایش نرخ بهره را به سال آینده موکول خواهد کرد. در نهایت گزارش فدرال رزرو سبب شد تا ارزش دلار جهانی بالا رفته و بالعکس تقاضا برای طلا و هم چنین قیمت آن در بازارهای جهانی کاهش یابد. به طوری که این رقم در بعد از ظهر دیروز به حدود ۱۱۵۰ دلار رسید. به گزارش سایت طلا، هم اینک با توجه به این که افزایش نرخ بهره در نشست آینده این بانک به پیشرفت ایجاد شده روی اشتغال و تورم بستگی خواهد داشت، سرمایه گذاران به شدت آمارهای تولید ناخالص داخلی آمریکا، تورم و نرخ اشتغال را دنبال می کنند. به گزارش این سایت به نقل از موسسه اف ایکس استریت، سطح حمایتی و مقاومتی طلا نیز به ترتیب ۱۱۴۷ و ۱۱۶۶ دلار خواهد بود.

صعود دلار با تداوم رشد تقاضا

دلار در هفته گذشته روند رو به رشدی را تجربه کرد و نرخ متوسط روزانه آن طبق اعلام سامانه "سنا"ی بانک مرکزی از ۳۴۴۹ تومان در ابتدای روز یکشنبه، به ۳۴۷۸ تومان در انتها رسید. به گزارش دنیای اقتصاد، بررسی نرخ دلار طی یک ماه اخیر نشان می دهد که در شرایط کنونی کف قیمتی ۳۴۵۰ تومان توسط معامله گران شناسایی شده و بازگشت نرخ دلار به کف قیمتی مزبور، دور از انتظار است که این امر، خود تقاضای جدیدی را در حوزه معامله گران فردایی وارد بازار کرده است. از سوی دیگر، نزدیک شدن به ماه آذر و افزایش تقاضای تجاری کالاهای زمستانی، عامل تقویت تقاضا شده است. افزایش تقاضای ارز برای فروش در خارج از کشور به دلیل تضعیف ارزش ارزهای منطقه نسبت به دلار نیز عامل دیگری برای رشد تقاضای ارز در داخل به حساب می آید. علیرغم این موارد و نیز تداوم رشد تقاضا، پیش بینی می شود همچنان نرخ دلار برای عبور از سطح ۳۵۰۰ تومانی با مقاومت مواجه باشد.

آیا اکنون زمان پیوستن به سازمان تجارت جهانی است؟

هزار راه نرفته برای پیوستن به WTO

■ جواد غیاثی

موضوع تسریع پیوستن ایران به سازمان تجارت جهانی (wto)، بعد از توافق هسته‌ای، بیشتر از قبل بر سر زبان‌ها افتاده است. طی چند ماه گذشته وزارت صنعت بیش از همه پیگیر این موضوع بوده است و از چراغ سبزهای wto به ایران برای پیوستن به این نهاد خبر داده است. آخرین اظهار نظر مربوط به افخمی راد، معاون وزیر صنعت بود که در همایش روز ملی صادرات، از برنامه جدی دولت برای الحاق ایران به سازمان تجارت جهانی خبر داد و گفت: گروه کاری ایران برای الحاق به زودی تشکیل خواهد شد. ایران اولین بار در سال ۱۹۹۶ برای عضویت در سازمان تجارت جهانی درخواست داد، اما مخالفت آمریکا مانع ملحق شدن ایران به این سازمان شد. ایران به ارائه درخواست هایش ادامه داد و در سال ۲۰۰۵ آمریکا به دلیل ادامه مذاکرات هسته‌ای با ایران اجازه داد تا این درخواست روندش را طی کند. با این حال و با وجود اینکه، بیش از ۱۰ سال از پذیرش ایران به عنوان عضو ناظر این نهاد می گذرد و خرداد ماه ۸۴، درخواست پذیرش ایران هم مورد موافقت قرار گرفت اما پذیرش درخواست آغاز راه بوده و باید موانع داخلی و خارجی پیوستن کشور به این نهاد بین المللی رفع گردد. علاوه بر این، برخی از تحلیلگران نیز اصل موضوع را مورد تشکیک قرار داده و معتقدند پیوستن به wto، حداقل در شرایط فعلی، اصلا به نفع کشور نیست. در ادامه این موضوعات یعنی اینکه wto چیست و چه مزایایی دارد؟ ایران در این مسیر چه باید بکند و چه هزینه هایی را تقبل کند؟ و نهایتا اینکه چه موضوعات فراقتصادی در این حوزه وجود دارد؟ مورد بحث قرار می گیرد.

■ عضویت در wto چه مزایایی دارد؟

محوریت اصلی که wto بر اساس آن شکل گرفته، تقسیم کار جهانی و حداکثر رفاه مردم جهان از محل تقسیم وظایف تولیدی به کشورهای دارای مزیت است.

مثلا برزیل که سالانه ۲۵۰۰ میلی متر (بارندگی ایران سالانه حدود ۲۰۰ میلی متر است) بارندگی دارد به کشاورزی و صادرات مواد غذایی بپردازد، کشور دیگر نفت و انرژی و مواد نفتی و به همین ترتیب هر کشوری هم که در یک حوزه صنعتی صاحب مزیت شد بر همان حوزه تمرکز کند تا بر پایه مزیت و تجربه ای که کسب می کند بتواند محصولات ارزان تری تولید کند.

لذا این سازمان، تجارت آزاد را تشویق می کند، به اعضا اجازه وضع تعرفه های بالا را نمی دهد و طرفدار حضور حداکثری بخش خصوصی در اقتصاد است.

بر این اساس استفاده از کالای ارزان تر مهمترین مزیت عضویت در این نهاد است. علاوه بر آن جریان تجارت تسهیل می گردد که قاعدتا در این فرایند کشورهایی که قدرت تولید بیشتری داشته باشند سود می برند و ممکن است کشورهای ضعیف تر به بازار واردات کشورهای دیگر تبدیل شوند.

■ از نظر اقتصادی، اکنون زمان پیوستن ایران است؟

برای پیوستن کشور به wto مجموعه‌ای از الزامات درونی، مثل مباحث حقوقی (مالکیت و حق کپی رایت، تعرفه واردات، حضور دولت در اقتصاد و ...) و اقتصادی وجود دارد. از نظر اقتصادی پیوستن به این نهاد از ابزارهای دولت برای حمایت از صنایع خاص می کاهد. چنانکه گفتیم عضویت ایران به معنی پذیرش شرایط آن مثل تعرفه حداقلی واردات است. این در حالی است که تعرفه واردات مهمترین ابزار دولت برای حمایت از صنایع داخلی است. مثلا حمایت از خودرو، خودکفایی گندم و دیگر محصولات کشاورزی، پوشاک و بسیاری صنایع دیگر با ابزار تعرفه غیر ممکن می شود. برخی معتقدند در شرایطی که بنگاه‌های اقتصادی با مشکلات فراوان مواجهند، از بین رفتن حمایت‌های تعرفه‌ای مشکلات را دوچندان می کند و ممکن است باعث ورشکستگی بسیاری از صنایع نوپای داخلی گردد. لذا پیشنهاد این است که قبل از بلوغ کافی صنایع مورد نظر، موضوع عضویت طرح نگردد.

■ عضویت در wto و تنگ‌تر شدن مسیر تحریم

به طور کلی سازمان تجارت جهانی به اعضا اجازه نمی دهد تا با برخی از شرکای تجاری بهتر از دیگران برخورد کنند. بنابراین وقتی ایران به این سازمان ملحق شود، اگر آمریکا بخواهد تجارت با ایران را محدود کند قوانین سازمان تجارت جهانی را نقض خواهد کرد. در این شرایط در صورت اقدام یک جانبه آمریکا، ایران می‌تواند علیه آمریکا در دادگاه سازمان تجارت جهانی شکایت کند. اگر دادگاه آمریکا را مقصر بداند از آمریکا خواسته می شود تا مطابق با قانون عمل کند و یا اینکه به ایران غرامت دهد و یا اینکه به ایران اجازه داده می‌شود تا با اعمال محدودیت‌های تجاری تلافی کند. اگر آمریکا باز هم مطابق با قانون عمل نکند و جبهه‌اش خدشه دار خواهد شد.

■ موانع درونی جهانی شدن تجارت ایران

غیر از معضلات نابه سامانی های فعلی حاکم بر اقتصاد ایران، برخی دیگر از قوانین داخلی با مقررات WTO همخوانی ندارند. از جمله اصل ۴۴ قانون اساسی و مالکیت و انحصار دولت بر صنایع و معادن بزرگ، بانکداری، رادیو و تلویزیون، کشتیرانی، هواپیمایی و.... (یعنی حضور بیش از حد دولت و شبه دولتی ها در عرصه اقتصاد و نقش کمرنگ بخش خصوصی در فعالیت های اقتصادی) همچنین قوانین مربوط به بیمه خارجی، سرمایه گذاری خارجیان در ایران، تعرفه های بالای واردات و برخی دیگر از قوانین نیز از نظر بُعد داخلی با مقررات WTO مغایرت دارند. مثلا پذیرفتن قوانین کپی رایت در کشور به مدت ها فرهنگ سازی و سپس اصلاح قوانین نیاز دارد و البته هزینه های مادی بالایی هم دارد.

■ اما موانع خارجی چیست؟

از نظر خارجی، مهمترین مانع آن است که برای عضویت کشور جدید باید تمامی اعضای فعلی موافقت کنند. در واقع ساز و کار پذیرش یک کشور در wto اجماع است. یعنی اینکه حتی اگر یک کشور با ورود عضو جدید مخالف باشد، رای مثبت تمام ۱۶۰ عضو دیگر بی اثر است. به همین خاطر عضویت روسیه در این سازمان سال ها به خاطر رای منفی کشور کوچک گرجستان معلق ماند. حال اینکه آیا کشوری چون آمریکا به راحتی با عضویت ایران موافقت خواهد کرد -چنانکه سال ها با پذیرش درخواست ایران هم مخالف بود- یک سوال جدی است که باید مورد بحث قرار گیرد. لذا در هزینه فایده پیوستن به این نهاد باید هزینه‌های احتمالی برای جذب موافقت کشورها نیز مدنظر قرار گیرد.

نبض بازار

قیمت‌های نسل جدید هندزفری استریو

معلمی - نسل جدید گوشی های پخش استریو به بازار وارد شده و بازار داغ نرم افزارهای پخش صدای چند بعدی را حسابی کساد کرده است. همزمان با کوچک شدن حجم رایانه های قابل حمل و گوشی همراه، نرم افزارهای پخش صدای چند بعدی از Motherboard به Handsfree منتقل شده و این گوشی های کوچک جایگزین سیستم های بزرگ پخش استریو شده اند و به نظر می رسد که کاربری گوشی ها صرفا از پخش صدا به تنظیم فرکانس صوت، صدای استریو و پخش در فضای سه بعدی تبدیل شده و نسل جدید هندزفری در مسیر رشد تکنولوژیک خود قرار گرفته است.

مدل	قیمت در فروشگاه اینترنتی	قیمت در بازار کامپیوتر
Sony MDR-EX110AP Handsfree	۵۱۰۰۰۰	۶۰۰۰۰۰
Panasonic RP-TCM120 Handsfree	۹۹۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰۰
Panasonic RP-TCN90 Handsfree	۲۵۰۰۰۰	۳۰۰۰۰۰
Pieneer SE-CL31	۶۹۰۰۰۰	۷۵۰۰۰۰
Apple Original EarPods Handsfree	۵۹۰۰۰۰	۶۰۰۰۰۰
Genius Ergo In Ear Hs-m220	۴۹۰۰۰۰	۵۵۰۰۰۰
Mosh Dulcia Handsfree	۶۰۰۰۰۰	۶۰۰۰۰۰

دیدگاه

خطر بازی پانزی بانک‌های در حال ورشکستگی

رضا محسن‌زاده کرمانی- علی مدنی‌زاده- امینه محمودزاده

این گونه به نظر می رسد که عامل اصلی افزایش شدید نرخ بهره سپرده‌ها و وجود موسسات مالی غیرمجاز و وجود بانک‌های در آستانه ورشکستگی است. در واقع موسسات مالی غیرمجاز و بانک های در آستانه ورشکستگی می دانند که تنها در صورتی توان ادامه حیات و بازپرداخت سود سپرده‌های قبلی را دارند که با جذب سپرده‌های جدید حجم کل سپرده‌های خود را افزایش داده و از محل اصل سپرده‌های جدید سود سپرده‌های قبلی را بازپرداخت کنند. روشی که در ادبیات اقتصادی به نام روش پانزی شناخته می شود. در شرایط عادی، پیشنهاد سود بالاتر الزاماً منجر به جذب سپرده‌های بیشتر نمی شود زیرا ارائه سود بالاتر نشانه‌ای است از آنکه آن موسسه مالی در شرف ورشکستگی است. اما در شرایط حاضر به دلیل عدم قاطعیت بانک مرکزی تمامی سپرده گذاران -شاید به درستی- فرض کرده‌اند که در نهایت بانک مرکزی اجازه ورشکستگی هیچ یک از بانک های فعلی و موسسات غیرمجاز را نمی دهد و در نتیجه می دانند که در برابر این نرخ بهره بالا تر ریسک متناسب بیشتری را تحمل نخواهند کرد. در چنین شرایطی حتی بانک های خوب هم مجبور به پرداخت سود بالاتر از حد توان خود می شوند و این چرخه باطل در طول زمان بر تعداد بانک های در آستانه ورشکستگی می افزاید. همچنین در این شرایط نه تنها سپرده گذاران واقف به این امر هستند که در نهایت بانک مرکزی به کمک موسسات مالی ضعیف خواهد آمد بلکه بانک های خوب هم با این فرض بخشی از منابع خود را از طریق بازار بین بانکی و با نرخ بهره نسبتاً بالا به این موسسات قرض می دهند. در چنین شرایطی و مادامی که سپرده گذاران و موسسات مالی قاطعیت بانک مرکزی در برخورد با موسسات مالی ورشکسته یا در شرف ورشکستگی را نبینند، تزریق نقدینگی بیشتر به شبکه بانکی سبب عمیق‌تر شدن بحران بانکی و بزرگ‌تر شدن بدهی‌های موسسات مالی بد خواهد شد. ممکن است بانک مرکزی تصور کند با تزریق منابع بیشتر به بانک های خوب موجب رفع تنگنای مالی خواهد شد. اما در واقع در صورتی که بانک مرکزی عزم قاطع در اصلاح نظام مالی نداشته باشد این منابع مالی جدید در نهایت به سمت همان موسسات مالی بد خواهد رفت همان گونه که در شرایط حاضر برخی از بانک های خوب تامین کننده مالی بانک های بد هستند. در چنین شرایطی پرواضح است که حتی در بهترین حالت هم کاهش نرخ سپرده قانونی بانک های خوب منابع جدید چندانی را آزاد نمی کند.

منبع: تجارت فردا